

РОЗГОС ЦЬКА

Газета Верховної Ради України

№ 96 (846) • Середа, 25 травня 1994 року • Ціна договірна

УКРАЇНСЬКА ЗЕМЛЯ ПОЛТАВЩИНОЮ БАГАТИТИМЕ

У Полтаві відбулося важке засідання колегії Держкомнафтогазу. Мова йшла про виконання річної інвестиційної програми, технічне переобладнання будівництва та перспективи розвитку галузі. Попри економічні негаразди та фінансову скрутку переобладнено вже цього року стабілізувати видобуток нафти з нафтеносних на рівні 4,2 мільйона тонн та газу — 18,3 мільярда кубометрів. На Полтавщині, яка, є і буде центром нафтогазовидобування, планують облаштувати в нових родовищ. Зокрема, вже зараз розпочато платіжні роботи на Східно-Машівському, Східно-Полтавському, Куличинському та інших. Значні обсяги робіт тут виконує підприємство «Укргазпромбуд». Нині його підрозділи працюють, наприклад, на Чутівській установці з комплексної підготовки газу, яку заплановано здати в експлуатацію вже цього року.

(Матеріали з проблем забез-

печення України нафтою і газом читайте на 6—7 сторінках).

На знімку: електро-

ков та Анатолій Обрезін за роботою; на будівельному майданчику.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На перехресті думок

**Влада має бути міцна
і справедлива**

Точка зору депутата Рівненської обласної Ради народних депутатів, першого секретаря Рівненського обкому, секретаря ЦК Компартії України Віталія АУЦЕНКА

Звертаючись до нашій економічній і зовнішній владі виступає величезна агресія матеріального виробництва, масове збодження населення, загострення політичного протистояння; розгул беззаконня, корупції, алогічності, духовне розтління частини молоді. Одне слово, все те, що зветься глибокою політичною і економічною кризою і може призвести до непередбачуваних тяжких наслідків і некровавих суспільних процесів.

(Закінчення на 5-й стор.).

**Час вибору
і рішучих дій**

Точка зору президента Ліберальної партії України Ігоря МАРКУЛОВА на політичні процеси в державі

Політика вимагає від нас не тільки волі в боротьбі, імунітету до поразок, а й адекватності постійно тримати в полі зору стратегічні цілі, аміняти виробити тверді принципи і дотримуватися їх. Нинішня критична ситуація вимагає відповідей на запитання: яка Україна? Що ми будемо? Якими мають бути ті, хто вершить долю її народу?

(Закінчення на 4-й стор.).

РОБОЧИ ЗУСТРІЧІ

23 травня учасники Головної Ради Олександр Мороз прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Ізраїлю в Україні Цві Мангера на його прохання. В ході розмови, яка проходила в діловій, неформальній обстановці, відбувся обмін думками щодо гвиншій соціально-економічної і політичної ситуації в Україні, українсько-ізраїльських відносин і шляхів їх розвитку. Особливу увагу було приділено питанням зміцнення взаємовигідного співробітництва двох держав, перспектив і напружень їх поглиблення.

Олександр Мороз прийняв також Надзвичайного і Повноваженого Посла Великобританії Саймона Хіманса. Посол поінформував Голову Верховної Ради про програму візиту до України міністра закордонних справ Великобританії Дугласа Херда та висловив прохання щодо деяких моментів зустрічі остаточної з главою українського парламенту.

Під час бесіди, торкнувшись кримського питання, Саймон Хіманс підкреслює, що позиція Великобританії тут залишається незмінною — вона визнає Україну як єдину існуючу державу і обстоює недоторканність її кордонів.

Продитовано в номер

Про ЧФ — спокійно

Успішне розв'язання проблем подолу Черноморського флоту стабілізує ситуацію в Криму, заявили в О. Прем'єр-міністра України І. Ю. Зінченко. Він на переговорах з Москвою своїм російським колегою. 4 травня до української делегації приєднався кримський німе-прем'єр С. Забуров. Під час зустрічі сторони обмінялися думками щодо подолу ЧФ, його інфраструктури, а також можливого базування російської ч. тини кораблів. За словами віце-прем'єра України В.Шимарова нер-ворні неспрості, але відбуваються у спокійній атмосфері.

Безпека потребує активних консультацій

Міністр оборони України В.Радченко взяв участь у зустрічі глави військового адміністративного управління в Україні, учасників Ради Північноатлантичного співробітництва, яка розпочинається 25 травня в Брюсселі. У своєму виступі В.Радченко виклав позицію нашої держави щодо створення нової системи безпеки в Європі та участі в програмі «Партнерство заради миру». Український міністр 26 травня відвідає Королівство Нідерландів на запрошення глави оборонного відомства цієї країни, а 27 травня побуває у штабі об'єднаного командування збройними силами НАТО в Європі.

Подарунки

«Гетьману Сагайдачному»

Виконком Комсомольського району Херсона передав морякам корабля ВМФ України «Гетьман Сагайдачний» різноманітні подарунки на 25-мільйонну карбованця. Хлопці одержали радіоапаратуру, телесвітор, бібліотеку, канцелярське приладдя, спортивний інвентар.

Наші герої нові потужності віднайти експертів сторожових, які, збираючись вдалу допомогу — на святкування 50-річчя вивисли десантні сили союзників у Північній Франції.

Премія справді престижна

Присудження щорічної престижної міжнародної премії Фондуції Олександра І. Тетяни Антоновича відбулося в нагоді складної обстановки — у країні політичного, економічного та суспільного життя України.

Фондуція весь час своєї діяльності вивчала українську культуру основним засобом національного самовираження та самоствердження українців. Тож нагороду Антоновича 1993 року удостоїв: Микола Винниченко за роман «Нагірний», Ярослав Дашкевич за роман «Відомий історик» України та за великий внесок у розвиток історико-політичної думки в Україні, а також Микола Жулинський за книгу «Відомий історик» України та за його внесок у розвиток гуманітарної політики в незалежній Україні.

Обрали на чільне місце

Новим Федеральним Президентом Німеччини став Роман Герцог. Його обрано на той посаду Федеральними зборами в Берліні на 5 років. Р. Герцог до того часу обіймав посаду глави Конституційного суду ФРН і балотувався від блоку партій ХДС/ХСС.

Знову білі

На вулицях Рівного, поїздами газети «Волинь», знову з'явилися ліві-справа. «Відома» Марія Цигун продала продовку пророчку: «Останні місяці майбутні».

А тим часом знову зачистили портрети «Бога жіночого» у нагонах київського метро, у тримках, на стінах будинків. Ліпять портрети Цигун у Брюсселі, Берліні, інших містах Каліфорнії. Вуде пильні, стережіть їх «братів» дівчат.

У Греції є все! А хочуть до нас

17—25 травня в Києві вже вдруге перебував керівництво національної скаутської організації Греції. Генеральний директор скаутів Греції Димитрис Харлампіс і генеральний комісар скаутів Іван Христос Палагеоргіу. Вони звернулися до Міністерства у справах молоді і спорту, Міністерства у справах національностей за проханням допомогти у створенні грецьких скаутських груп як складової частини української скаутської організації.

31 травня — останній день передплати «ГУ» на II півріччя! Передплатна ціна на 6 місяців — 108 тисяч крб. Індекс українського видання — 60955, російського — 60997.

Перша реакція

«Сполучені Штати Америки визнають і високо оцінюють відважність і миротворчу позицію України щодо подій у Криму», — відзначається в особистому посланні Держсекретаря США Уоррена Крістофера Міністру закордонних справ України Анатолію Зленку. Його передав главі зовнішньополітичного відомства України посол США в Києві Уільям Міллер.

«Напруженість навколо Криму пов'язана з політичною ситуацією на сході України, а з питанням про те, хто буде Президентом України». Таку залежність подій убачає керівник Комітету Держдуми у справах СНД Костянтин Затулін. Він також закликає українських лідерів не бажати змиритися з тим, що «кавалерією» веде неологі, і в хід при цьому йде навіть намагання зігнорувати кримських татар з нинішнім керівництвом півострова».

З проханням «легально» повернутися до України і відвідати Київ і Крим, а там вже турбуватися з кризовою ситуацією з метою послаблення напруженості та відвернути виникнення «пожежі» в цьому критичному регіоні Європи» до Верховного комісара у справах національних меншин НБСЄ Макс ван ден Ступа звернувся президент Української правничої фундації, народний депутат України Сергій Голубатий.

Інтерв'ю в кулуарах

Михайло Ратушний, виборний округ № 361.

— За Постановою Верховної Ради України запропоновано ВР Республіки Крим в 10-денний термін привести Конституцію Республіки Крим у відповідність з Конституцією України проголосовано 208 депутатів, 35 — проти, 20 утрималося. Деско з того, що голосувати проти, щиро не хотіли, що треба й далі розбиратися. Цяк відокремлення Криму завжди декларувалося як потреба «роз'яснення», «явниці ситуації». Прочували й думка, що незважаючи на поліміне толерантності, не варто виносити привади на сторінки преси. Думаю, преса має знати: хто є хто.

Тригорій Омельченко, виборний округ № 322.

— Постановою Верховної Ради України набрав чинності з моменту невідомий сесією Верховної Ради Криму свого рішення. Українську делегацію на перемовинах очолює Борис Олійник.

Василь Червоний, виборний округ № 335.

— Чому постановою не передбачає свящійний ряд? Це невиконання? Відповідь терміни (до чого?) не закінчилися. Відповідь терміни могла б бути такою: про свящійний.

Олег Вітовий, виборний округ № 275.

— Ми категорично не згодні з безбазою постановою, прийнятою зверх і, я думаю, що відповіли політичній силі, які діють в Україні поза Верховною Радою, прийнявши відповідні рішення. УВА проголосувала як компромісний варіант, по-перше, розуміючи, адміністративна структура в Криму, по-друге, оголошуючи надзвичайний стан, а функції підтримання надзвичайного стану в Криму повинні виконувати тільки мирні сили України, то в цій ситуації цілком нормально.

Володимир Стретовий, виборний округ № 58.

— Думаю, прототипи тихих ми не раз розповідали про це. Думаю, депутати Криму за повномасштабної, закінчилися рішення. Одинка більшість депутатів — за терміном більшість.

Затяжка, Людмила Митюк.

Офіційно

Надзвичайний і Повноважений Посол України в РІІ Г.Удовенко вручив першому заступнику міністра закордонних справ Польщі, Б.Шенського, лист міністра закордонних справ України А.Зленку про позицію України щодо останніх подій в Криму. І.Шенський з розумінням поставився до позиції України і зауважив, що ситуація в Криму повинна вирішуватися тільки мирним шляхом. Він також підкреслює, що Польща послідовно проводить курс на підтримку ємніцності незалежності України. ІІ інтерв'ю в європейській та світовій структурі.

НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЧАС ЗБИГАЄ. І «КРИЛА» Є, ТА ДІЙ НЕ ВИСТАЧАЄ

24 травня, ранкове засідання

Премабула Голови Верховної Ради Олександра Мороза щодо розгляду конвенції у ризикі дні між керівниками депутатських фракцій з правдою ймовірних надходжень першого заступників і заступників Голови Верховної Ради, сходились парламентських комісій і принципу обрання їх голів дещо дисоювала з відсутністю ковору для прийняття рішень. Табло

висвітлювало цифру «224». Голова Верховної Ради розуміючи причину умовного блокування йвору, запропонував у разі неможливості зробити перерву «для узгодження позицій».

Депутати після перерви не дійшли згоди щодо кандидатури на посади заступників Голови Верховної Ради.

Сергій ЧУВ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Життя Рад

ГЛАВА ОБЛАСТІ. ХТО ВІН?

Сьогодні всі включилися в нову кампанію — вибори Президента України, депутати 10-ти місцевих Рад народних депутатів.

Тому вважаю, що одним із перших заходів, які має зробити голова Рад народних депутатів, це прийняти законодавчі акти, які до обрання нових державних владних органів чітко визначили б їхні повноваження, статус, функції та повноваження, створили б можливість реально виконувати на свій справ на відповідній території. Тоді в них буде і більше відповідальності, а містять і конкретних справ, більше порядку, що його сьогодні так не вистачає. Адже зараз можна творити все що завгодно. І хоті як це парадоксально, ніхто — ні обласна Рада народних депутатів, ні представники Президента України

— реально впливають на ці процеси на місцях не можуть. Такі, на жаль, у нас заходи. Навіть з керівника того чи іншого трудового колективу, від чийого організації, який виступає заведе школу, зловживає службовим становищем, ніхто за це не заступає як слід не може, не кажу як про звичайного з цієї посади. Проте, можна навести дівка до міністерства, але, як показує практика, так ці питання розв'язують по-своєму.

Ось так і напрошується запитання: чому область, хто він? Як він має працювати? І якщо сьогодні голову обласної Ради народних депутатів (він же і голова виконавчого комітету області), мають обирати всім регіоном, то він має бути відповідальним за усе, що стосується області, стати гарантом стабільності в регіоні.

А для цього, як вже я говорив, необхідна відповідна законодавча база, яка надавала б регіонам широкую економічну самостійність.

Враховуючи суміщення посад Голови Ради та голови виконавчого комітету області, мабуть, не зрозуміло, що, що голову Ради обирають виборчий регіон, а не депутати. Адже тоді як і хто в ході подальшої роботи зможе впливати на це службово?

Було б доцільно зробити так, щоб голови виконавчої влади області, міст, районів, селищ і сіл були підпорядковані відповідним Радам, а з питання здійснення делегованих їм державних повноважень — підпорядковані й Кабінету міністрів України. Виконавчому комітету області мають бути підпорядковані всі розташовані на території управління. Що ж це підприємств і організацій загальнодержавного значення, то їх треба підпорядковувати відповідно Кабінету міністрів України.

І питання тут треба розв'язувати за обов'язковою погодження з виконавчим комітетом області, в тому числі, що особливо хоті підкреслити, і призначення та звільнення їх керівників.

Хочу, щоб мене правильно зрозуміли. Я не за жорстку централізовану виконавчої влади в Києві до сільської Ради, адже це не підходить з нашими намірами будувати громадське суспільство і демократичну правову державу. Я не проти повноважень впровадження регіональної влади, але і за незалежності елементарного порядку в суспільстві, за те, що, наприклад, сферіально почало працювати виробництво, що чесним і порядком людям дати можливість жити і працювати за нормальних умов.

Водночас треба законодавчо передбачити такі важелі впливу, які не дозволять б, щоб місцеві, вузькокомітетні інтереси брали гору над загальнодержавними чи обласними, щоб висока персоналізація відповідальності голів місцевих Рад і виконавчих комітетів перед своєю виборчої персонією в першопочатку безвідповідальності, зловживає службовим становищем.

Думаю, що не кращий варіант щодо цього закладено в проекті основних конституційних положень про організацію державної влади і самоврядування в Україні, в якому передбачено, що в разі грубих порушень Конституції та законів України, Конституції Президента і Кабінету міністрів України голова виконавчої влади області, міста, району, селища, села може бути звільнений з посади прем'єр-міністром України. Адже від села до Кабінету міністрів відстань дуже велика.

Тому вважаю за оптимальний такий механізм, коли це право бодає надамо головам районних Рад — щодо голів сільських та селищних Рад, головам обласних Рад — щодо голів районних і міських Рад, і зрештою, стосовно голів обласних Рад — зазвичай це право за Кабінетом міністрів чи Президією Верховної Ради України. Необхідно передбачити й механізм впливу на обраних ними голів Рад (виконавчих комітетів).

А це, не обумовлює самовільні функції сільських, селищних, міських і районних Рад, слід передбачити законом вертикальний підпорядкованість.

Треба законодавчо кожному виконавчому комітету надати право в особливих випадках, в робочому порядку відвідати рі-

шення, прийняті підпорядкованими йому владними структурами, що суперечать інтересам держави чи регіону.

Не можна сьогодні обминати таке важке питання, як формування бюджету. Адже той підхід, до якого нас зобов'язують центральні органи влади, прикро дивує. Навіть колишньому Союзу РСР так, — це було, щоб відрахувати до центру були більші, ніж до місцевих бюджетів. Депутатами Мхельницької обласної Ради народних депутатів такий підхід до формування бюджету вважало неприйнятним.

Щодо нормативів відрахувань, то змусили були тамчасово затвердити їх лише тому, щоб узагалі не припинити фінансування таких важливих бюджетних організацій, як освіта, наука, медицина і т.ін.

Думаю, що нормальним тут був би такий підхід, щоб бюджет формувалася знизу, а не вгору. Щоб основна маса коштів зосереджувалася на місцях, а центр збирав лише ті відрахування, які необхідні для фінансування державних структур і програм.

Як і вже говорив, ситуація в країні досить складна, це ми особливо відчужено на місцях, далі її ускладнювати не бачимо. А без оновлення форм і змісту діяльності владних структур, підвищення їхньої ролі в відповідальності важко буде подолати кризові явища в економічній і соціальній сферах.

Сподіваюся, що депутати Верховної Ради України далі час розгляду різних питань працюють і ці пропозиції.

Петро МАЖАРОВ, голова Мхельницької обласної Ради народних депутатів.

15 травня 1994 року. № 96 (846)

25 травня 1994 року. № 96 (846)

«Газові» атаки

номукі додаткових джерел енергії, і їх було майже у Голландії та Норвегії. Та за умови несприятливості поставок зі Сходу ці нафти проли рятують ситуацію, бо частка Голландії та Норвегії в нафтозастосовуванні обсягах нафти є дуже природною за умов становлення гідроклімату з часткою 6 відсотків, тоді в частині Росії — 12 відсотків. Тож Україна, як одна з найбільших країн-транзитерів, бойовічас опинялася на першому інтересі як Росії, так і країн Європи. До того, як-ли є ці інтереси, ми ще поговоримо, а поки що проаналізуємо витоків кризи.

У січні 1993 року російський уряд, вже на чолі з колишнім головою «Газпрому» В. Черномырдіним, підняв ціну на газ. Разом з ПДВ та експортним тарифом ціна за кожну тисячу кубометрів газу досягла 80 доларів США. Україна зі свого боку відповідала піднятим цінам на транзит (до 1,73 долара за тисячу кубометрів). Незадовго після цього «Газпром» погрожує припинити поставки газу Україні взагалі. Проте ця погрозу так і не було втілено в життя, бо по-перше, створювалися заводи споживачів, а по-друге, активізувалися

конкурентів «Газпрому» в Норвегії та Голландії. Українська газова фірма між Україною та Росією надала велику економічну перевагу своїм конкурентам, які не мали доступу до газу. На чергових переговорах було відрізняно, що і з'явився Росії поставити в Україну газ за ціною 50 доларів за тисячу кубометрів, в Україні у свою чергу зменшити транзитну ставку до 10 доларів за тисячу кубометрів. Згідно з угодою, яку підписали обидві сторони, з'явився до 1,5 трильйона рублів, і російські АТ «Газпром» прийняли рішення в разі його несплати припинити постачання газу в Україну. Як ми знаємо, цього не сталося, але питання існує, чи не було б це рішення прийняте в Україні, якби в Україні були бачилися отримати частку брутто майном, а саме: деяких газосховищ, газопереоборонки та газотранспортних підприємств. В числі не мало не багато, як бачи газопостачання в Києві, Ужгороді, Львові, Тернополі, Івано-Франківську та Золотий Угорі, причому в поворотному русі. Чи не так це було б?

1. Де пахне нафтою і газом, там пахне війною

Для довідки: експорт природного газу Росії (через Україну) до Європи становить близько 100 мільярдів кубометрів газу на рік. При цьому він діє споживачі у Німеччині, Австрії, Чехії, Словаччині, Франції, Угорщині, Болгарії, Румунії, Італії, Югославії, Туреччині та Швейцарії. Транзит здійснюють шістьма транспортними трубами: південною газотранспортною системою, газопроводом «Дружба», газопроводом загальною довжиною 8600 кілометрів, та використовують ряд підземних газозовисів (разом Україна має 12 підземних газозовисів на 35,5 мільярдів кубометрів газу). Середня відстань відстань транспортування — 1190 кілометрів. Крім того, щодня частинка України перемикають трубопроводами, здатні пропустити 33 мільярди кубометрів газу на рік.

У 1992 році я приїхав до Київського Капітелу. Там мене зустріли і запросили до переговорів з керівниками української делегації. Наступного дня, 19 лютого 1992 року з'їхав з Києва до Москви на переговори. Передавали ціюм бізнес-план, який я написав, і пропонували зустрітись на наступний день. Але на наступний день не було нікого. Наступного дня, 20 лютого 1992 року з'їхав з Києва до Москви на переговори. Передавали ціюм бізнес-план, який я написав, і пропонували зустрітись на наступний день. Але на наступний день не було нікого. Наступного дня, 20 лютого 1992 року з'їхав з Києва до Москви на переговори. Передавали ціюм бізнес-план, який я написав, і пропонували зустрітись на наступний день. Але на наступний день не було нікого.

2. Країна-транзитор — між молотом і кувалдою

Здається, ми підійшли до того, щоб наразити провалізувати, якою є політика Росії (експортери) країн Європи (споживачів) щодо України (транзитора). Країни-експортери, як правило, прагнуть встановити контроль над країною-транзитором шляхом уласненні частини газотранспортного господарства такої країни, а також шляхом доведення її економіки до паразитарного стану, де умови економічного розвитку значною мірою диктують комерційні структури, пов'язані з газом-та нафтою.

А головним критерієм успішності цих заходів є зменшення витрат країни-споживача на крапін-транзиторів з суттіння залежності країни-транзиторів від палива на нафту та газ. Саме тому країни-споживачі намагаються підтримувати енергетичні галузі країн-транзиторів та стимулювати побудову в такій країні нафтохімічних гігантів, які з урахуванням нестабільності поставок стають внутрішнім засобом впливу на крапін-транзиторів: забираючи значні інвестиції, такі підприємства ніколи не минають під ногами твердого опортунізму, оскільки цілком можуть бути використані для експорту, так і від країн-споживачів. Як бачимо, для країн-транзиторів існує величезний потенціал зменшення споживання енергії, випливаючий з підтримки їхньої енергетичної галузі.

Держкоопнафтогазу треба було кохось випиркуватися, і тоді він вквіт з «Укрнафти» продуктом» значно завищену ціну пелі нафти, що вже надійшла в Україну, про що й було складено протокол. Крім цього, до того самого протоколу аписали нафту, отриману від АТ «Ванк» раніше, а не та яку, ясне річ, уже було сплачено. Отже, за деякими підрахунками, Україні було завдано збитків на суму до 9 мільярдів рублів у цінах 1992 року.

Слідваємося, що невдовзі стане відомо, хто а цьому винен, також інші подробиці цієї справи. Принаймні, стежитимемо, як розгортатимуться події.

Міжнародна торгівля природним газом

(загальний обсяг:
близько 561 млн. тонн
умовного палива)

Країна-експортери	
Росія	— 42%
Канада	12%
Нідерланди	— 8%
Амліт	— 8%
Нігерія	7%
Туркменія	— 6%
Норвегія	— 6%
Малайзія	2%
Узбекистан	— 2%
Інші країни	7%
Країна-імпортери	
Україна	— 19%
США	12%
Німеччина	12%
Японія	— 11%
Італія	— 7%
Франція	— 7%
Бельгія	— 4%
Чехія/Словаччина	— 3%
Бельгія/Люксембург	3%
Казахстан	— 2%
Азербайджан	— 2%
Інші країни	18%

Україна здійснює реконструкцію нафтопереробних підприємств у межах національної програми з нафти та газу, затвердженої Кабінетом міністрів України у 1993 році.

На Одеському НПЗ завершується впровадження експлуатації комплексної установки з гідроочищення нафтопродуктів, монтаж якої був завершено у березні 1994 року. Потужності комплексної установки дадуть змогу переробляти 1,5 млн. свирини щороку, виробляти при цьому 1 млн. тонн дизельного палива і 400 тис. тонн ліквідаційного газу. Проектування і монтаж установки артістю 70 млн. доларів за окремим замовленням італійської фірми КТІР — «Техніка Інтересіни Продакції С.п.А». Крім того, фірма

підписала контракт на створення на Дрогобицькому НПЗ виробництва високооктанового бензину, а також має намір узяти участь у тендері проектів з реконструкції Харківського НПЗ.

З 1994 року з метою поліпшення якості і збільшення випуску нафтопродуктів уже введено в експлуатацію комплексні каталітичні реформувальні бензинну потужністю 300 тис. тонн на рік на Надвірнянському НПЗ та потужністю 2 млн. тонн на рік на Лисичанському НПЗ, а також установку переробки вафтошлаку на Херсонському НПЗ. На Лисичанському НПЗ разом з фірмами «Текнімон» та «Чімі Монтучі» (Італія) споруджено єдиний у країні комплекс виробництва поліпропілену, а шведська фірма «ТМ»

брала участь у модернізації комплексу каталітичного крекінгу на Лисичанському НПЗ. З допомогою італійської фірми «Гліс» у 1994 році планують закінчити реконструкцію установки А8Т-1 (атмосферно-вакуумна трубчатка) на Кременчуцькому НПЗ. Фірма «Керік» (ФРН) на тому ж підприємстві здійснює будівництво установок для переробки фракційної газолі.

Шість НПЗ, розташованих в Україні (Кременчуцький, Дрогобицький, Лисичанський, Надвірнянський, Одеський та Херсонський) мають загальну потужність переробки 62 млн. тонн нафти щороку. У 1992 році було перероблено понад 37 млн. тонн, у 1993 — 23 млн. тонн, у 1994 році передбачається — 28 млн. тонн. Планується

збільшити глибину переробки нафти до 78 відсотків за рахунок будівництва установок для каталітичного перетворення дисципліни

Переробка стабільного газового конденсату здійснюється на спеціалізованому газопереробному заводі. З 1992 року було перероблено 485 тис. тонн, у 1993 та 1994 роках обсяги переробки збільшилися до 459 тис. тонн. Однак уже у 1995 році перебілься збільшилися до 600 тис. тонн ракунок зростає видобутку газу на Котельському та Тимофіївському родовищах. На заводі також здійснюється реконструкція, що дасть змогу застосувати широтні технології для амінониту екологічно чистого бензину АІ-98.

sheridan - Yndian

ЯКІ «ХИТРІ» НІМЦІ: МЕНШЕ, А ЖИВУТЬ КРАЩЕ

У 1990 (стабільному) році природний газ становив сорок відсотків від загального споживання первинних енергоспожив, то ставило Україну на одне з перших місць за цим показником. Якщо ми розглянемо структуру споживання газу, то побачимо, що зі 115 мільярдів кубометрів газу, спожитого у 1990 році, 29 відсотків було використано для виробити електроенергії, 48 — у промисловій секторі, 17 — у побуті і 6 відсотків — для експлуатаційних потреб газової промисловості.

включаючи і транспорт газу. Як бачимо, у побуті обсяги споживання газу мінімальні, зате виробництво енергії та промисловість забирають його лівшу частку. У 1992 році загальне споживання скоротилося до 106 мільярдів кубометрів газу, проте збереглася тенденція до збільшення споживання в побуті — цей показник становив уже 25 відсотків. Думаю, тут цікаво буде порівняти структуру споживання газу в Україні з аналогічною структурою Німеччини. Так, для вироблення енергії нім-

ні використовують лише 10 відсотків від загального обсягу споживання газу (у 1993 році він становив 78 мільярдів кубометрів, тобто майже на 30 мільярдів кубометрів менше, ніж Україна), у промисловому секторі — 35 відсотків і в побуті — більш як 50 відсотків. Висновки очевидні: Німеччина, володіючи багатим розвиненішою промисловістю, ніж Україна, і в кількісному (від загальних обсягів споживання), і у відсотковому (щодо структури споживання) вимірах тріпотить надбавку менше енергії.

ніж ми. Отже, ми вкотре звернулися до проблеми занадто марнотратної, морально та фізично застарілої промисловості України, яка, споживаючи нафту і газ, нездатна навіть розплатитися за них. З імпортованих у першому кварталі 15,9 мільярда кубометрів газу оплачено лише 3,3 мільярда кубометрів. Загальний борг — 418 мільйонів доларів США. Зокрема, Мінпром розраховує на за використанням газ лише на 37 відсотків, Мінмашпром — на 1,6 відсотка.

крізь призму геополітики

гозербергеї геології), відомістю від будівництва нафтопроводів (платіні) і залишати за собою такі стратегічно важливі об'єкти, як газова та нафтогазова інфраструктура, а також і розробляючи за боргами нафту, то у крізь призму ролі це буде йти якраз частка саме нафтогазових гігантів.

3. Чого хоче і що може Росія?

Не можна не помітити, що всі «ігрові» атаки відбувалися під час загострення стосунків між Москвою і Києвом. Навіть тут цікавий не сам факт, як це, що загострення ставалося тоді, коли Росія базилі перебрала до свого володіння то Чорноморський флот, то ядерну зброю, то Крим, то вимагала змусити Україну відмовитися від активів колишнього Союзу і погрожувала на так званій нульовій валюті.

Отже, у нас є всі підстави розглядати «ігрові» війни не в економічній, а в політичній площині. Більше того, коли Україна намагалася дослати домоновелості про транспортування французьких енергоблоків через Азербайджан та Грузію, Росія зробила все, щоб зупинити ці намагання.

Тож, з одного боку Росія протидіє Україні щодо її успішного виходу від газопровідної труби, а з іншого — робить все, щоб перебрати у власне володіння газотранспортне господарство, зокрема підземні газозапаси, з чим було зобов'язано на український повний контроль. Як ми вже згадували, підземні газозапаси України вистачають понад 35 мільярдів кубометрів газу, тобто навіть за умови повного припинення надходження газу з Росії Україна здатна, не зменшуючи споживання, протриматися на цих запасах більш як три місяці. Тоді стійкість як часу майже і не для мислення. А Росія така можливість не має: зацікавлена не може, чекати, поки вона владіє своїм статусом з Україною. До того ж і конкуренти не дрімуться. Так, скажімо, саме під час останньої «ігрової» атаки Норвегія дослала домоновелості про подвійне збільшення постачання газу до Німеччини.

Ще це добре розуміє керівництво РАТ «Газпрому». Згадаймо ситуацію, коли туркменів припинили постачати газ в Україну, і відтак зменшили швидкість у трубопроводі. Недовіра саме Росії з'явилася покрити недовоплати газу з Туркменії. Російським засобам масової інформації все це подавалося як акт доброї волі з боку Росії, адже Європа вимагала призупинити несплату за «Газпрому» в Україні. В Україні ж «Московські газети» писали: «Ми вирішили із власних ресурсів додатково постачати Українському до 50–60 мільярдів кубометрів — тільки не зривалися б постачати «Еуратус» та іншим фірмам, — сказав він, — проте навіть за цих умов тиє в експортному газопроводі Сибір, ми не виступимо з російським експортним зобов'язанням, недоотримуючи валюту і ризикуючи наражатися на штрафні та інші санкції».

Одночасно з цим в Чорномор'ї з'явився і телеграмом до урядів західних країн, до міністерств економіки Німеччини та концерну «Фрат» із проханням натиснути на Україну. Проте показовим є

те, що жодної позитивної реакції в відповід не надійшло. Єдине, на що погодився у даній ситуації той же «Еуратус», це не вдаватися пока до гіпертичних санкцій щодо Європи.

І це з поглядом дзеркала ступає наперед. Справді бо, чому країни Європи мають сварилися із Україною, коли всі газопроводи пролягають через її територію. Вони лише дають Росії час та те, щоб вона з'явила проблему з Україною самостійно.

Тож в даному разі залишається Росія? Звичайно, відомості у повному обсязі постави газу і продовжити переговори. А щоб не бути успішнішим, спробувати якось чинити залякування України. Тоді й з'явилася ідея пошуку нового газопроводу до країн Європи через Білорусь та Польщу. І вже читавши у деяких російських засобах масової інформації, що, мовляв, після побудови цього газопроводу українські майстри й кудись із газопроводом будуть нікому не потрібні. Українським було і злякатися (а де ж навіть злякався), коли б не одне місце. Що збудувати новий газопровід, по-перше, потрібно чимало часу, а по-друге, на будівництво газопроводу потрібні й ще й гроші, які можуть з'явитися тільки за умови, що РАТ «Газпром» експортуватиме нафту до країн Європи. Проте навіть за умови стабільного експорту нафрату ця справа діїде до будівництва газопроводу. Сьогодні бракує коштів на виплату зарплати та на модернізацію свердловин.

Отже, можна зробити висновок, що здійснення газу докучить ідеї побудови газопроводу через Білорусь поки що не є ні чим іншим, як пропагандистським кампанією, яка має на меті змусити Україну піти на поступки.

До речі, до схожого маневру вдався Росія в нерозкритій підписанні угоди в Казахстані про довготривалу передачу космодрому Байконур. Тоді російські засоби масової інформації створювали ілюзію правдоподібності розбудови космодрому у Північній, причому ця ілюзія створювалася не без участі урядових структур (до Північної відкачали урядові безцінні, в інтерві урядові не раз казали про те, що от, мовляв, збудуємо власний космодром і Байконур розв'яжуться тощо). Проте після підписання угоди в Казахстані ніхто про Північність більше й не згадував. До речі, це не того уряди європейських країн воліють зберігати нейтралітет у суперечливих угодах, що добре розуміють, найбільш часом нічого швидше дасть, ніж через Україну, як йде.

З цього можна зробити висновок, що «ігрові» атаки не припиняться. Росія і надалі робитиме все, щоб збільшити контроль над газопроводом та газозапасами. Тим більше, що, за останніми повідомленнями, «Газпром» уже збудує право надання газопроводу до України 10 мільярдів кубометрів природного газу і подальші поступки України в цьому напрямі означатимуть не що інше, як ігнорування інтересів національної безпеки, а це в подальшому змусить призвести до цілковитого контролю Росії над Україною.

Сергій ЛАВРЕНКО,
«Голос України»

Злісних боржників — на «чорну дошку»

У Кабінеті міністрів під головуванням в.о. прем'єр-міністра Ю.Зав'язуєного відбулася нарада з питань розрахунків за природний газ. Значалося, що заборгованість підприємств і організацій за «голубе паливо» становить на 12 травня перевищення 14,5 трильйона карбованців. Основними боржниками в підприємств і організацій відносяться Мінергеро, Мінхімхім, Міншвидпром, Держжиткомунгосп.

Міністерство. Тож на сьогоднішній день і всіх регіонах складено списки підприємств-боржників, попереджено банків керівників. З 2563 таких підприємств припинено подачу газу. Із 164 379 підприємств подачу газу обмежено на 50 відсотків. Вирішено також, що на злісних боржників справи передаватимуть до арбітражного суду. Міністерства і відомства мають контролювати виконання розроблених графіків погашення заборгованості, а також з'ясувати заходи щодо зовнішнього енергосервісу.

Сонце зійде над Сибіром?

Кабінет міністрів постановив виставити до державного замовлення виготовлення матеріально-технічних і продовольчих ресурсів та товарів народного вжитку для постачання їх нафтогазовидобувним підприємствам Західного Сибіру і Башкортостану під зустрірні поставки нафти. Як відомо, угоду між урядами України й Російської Федерації про співробітництво у розвитку нафтогазової промисловості Росії підписано влітку минулого року.

Постановою зокрема передбачено виділити бюджетну площу для забезпечення робіт у нафтогазовидобувних регіонах Російської Федерації та вишукати інші кошти. Державний комітет з нафти і газу разом з Мінкомікономікою заповняє підготовити програму нафтогазовидобування підприємств Західного Сибіру і Башкортостану спільно з російським освоєння нафтогазових родовищ Західного Сибіру.

Якщо копнути глибше

Як повідомляв прес-службі Держкомнафтогазу, 17—19 травня в Києві відбулася науково-практична конференція «Нафта і газ України. Провели її Українська нафтогазова академія, Національна академія України, Держкомнафтогаз, Держгеологія та Міністерство енергетики України. Відзначалося, що власними силами сьогодні Україна може забезпечити себе нафтою і конденсатом на 10 відсотків і газом — на 25 відсотків. Однак цього недостатньо. Тому треба зробити все можливе, щоб вийти на рубежі 7,5 мільйона тонн нафти і 35,5 мільярда кубометрів газу, які це передбачено національною програмою «Нафта і газ України до 2010 року». А для цього слід збільшити обсяги глибшого буріння чорна х на 30 відсотків.

Проте успішне виконання запятованого реально лише за умови своєчасного вирішення ряду проблем. Зокрема, Верховна Рада має прийняти закони про надра, концесії, енергооборудованість методів, а також оскільки майже стоїть проблема фінансування нафтогазового комплексу.

Іван СЕРГІЙЧЕНКО.

Нафта і газ: прогност на завтра

Ще не так давно на території України були хаточем безліч родовищ нафти та газу. Проте з плином часу родовища вичерпувалися, і в 1993 році ми відбудували уже 4,2 мільярда тонн нафти та газу. Це означає, що ми вичерпуємо запаси свого міку нафто-та газодобувних в Україні досить в першій половині 70 років — тоді відбудували 14,4 мільярда тонн нафти і 66,8 мільярдів кубометрів газу.

Чим же нафто-та газодобувні? Відомо, що національною програмою «Нафта і газ України до 2010 року, затвердженою у Верховній Раді, передбачається збільшення нафти до 7,5 мільйона тонн і газу відбудувати до 35,5 мільярдів кубометрів.

Чи ці прогностові показники достатні? Як і базали запаси нафти і газу в Україні?

І Сьогодні до 80 відсотків нафти та нафтового еквіваленту припадає на Дніпропетровсько-Донецький регіон, а решта — на Карпатський. Те ж саме можна сказати й про газ — понад 90 відсотків його видобувають на Дніпропетровсько-Донецькому регіоні. Проте якщо раніше переважна частина видобутку припадала на свердловини глибиною від 2 до 4 кілометрів, то сьогодні частка свердловин глибиною від 4 до 7 кілометрів. Потенціал джерела природного газу обидва стає так само швидко зникає, але свого часу було відкрито в Україні величезні родовища — Шидлат та Голішине.

Та хоч як це не було, а в тому ж Дніпропетровсько-Донецькому районі майже неможливо відкрити нафти можна видобути, зберігаючи реальність виробництва. Те ж саме можна сказати й про природний газ.

Скажімо, в 1991 році видобуток природного газу становив 22,5 мільярдів кубометрів, що відповідало 35 відсоткам від кількості, що відбудувалися в найкращий час 1973 року. Із 194 відсотком від видобутку в 1991 році. Причому фактично виходило, що слід приписувати до річної видобутку 12—13 мільярдів кубометрів газу на рік. До того ж, суцільний видобуток газу в Дніпропетровсько-Донецькому районі становив 1,3 трильйонів кубометрів (48 відсотків від фактичного загального видобутку). Із цього можна зробити висновок, що по-

II Деякі фактори зокрема задовольняють виділенням газу і генезису нафтових і газових родовищ Інституту геологічних наук АН України Вадим Крайновий, вважаючи, що в інших країнах розв'язання проблеми. Скажімо, розвідку та промислову розробку нетрадиційних нафтогазових об'єктів — глибинних зон кристалічних порід, а також нафти і газу в складній зоні корні на суходолі України і зон газопотрапляння в підводних надрах Чорного моря. Однак в таких зонах розвідку і промислову розробку нафти і газу становить той близько 19 мільярдів тонн нафтового еквіваленту.

III Одним з шляхів забезпечення власним газом може стати використання нетрадиційних джерел, зокрема, шельфової метану. Саме цим метану, що призводить до вибухів, підводних шельфових газів. Геологія вважає, що його запаси в Україні сягають 35 трильйонів кубометрів. Однак не піддається видобутку в Україні, що є природною перешкодою, якщо в Україні сьогодні під час дещатий шельф викопується до 20 відсотків метану, то в США цей показник сягає 40—60 відсотків. Отже, є перспективи для збільшення видобутку. Бо, скажімо, у той же час Норвегія витягує сьогодні вже до 5 тисяч свердловин, а видобуток шельфової метану за останні 5 років збільшився в 10 разів.

Ще одним способом забезпечення є пошук, розвідка і промислова розробка вуглеводневих газопотраплянь і підводних газів. Геологія вважає, що їх світові запаси у кілька сот разів пересякають світові запаси вугілля, нафти і газу у всіх розвіданих родовищах, разом узятих. В Україні за прогнозами тільки центральна ділячка Чорного моря і в Прикарпатському районі приношує 2100 трильйонів кубометрів гідрокристалічного до 4400 трильйонів кубометрів метану.

Тож все випливає в іншійсторії та сучасне обнадихає.

25 травня 1994 року. № 96 (846)

Андрій КОТЛЯРЧУК

Печери для нащадків

У багатьох Крим асоціюється лише з пляжами і лазавим морем. Однак туристам він знайомий ще неможливими стежками у Кримських горах, де голе каміння мало чим схоже на заглиблені узбережжя. Одні з таких місць Карабі-Яйла.

На цьому плато площею 113 квадратних кілометрів немає жодного поселення. Недарма татари назвали його «Чорна мати». Сильні осінні вітри змінюють тут усе.

Величезне плато пронизують майже триста печер, куди з'їжджаються спелеологи з багатьох країн.

Мільйони років у природних шахтах з води і вапняку створювалася казкова країна. Різноварні нашарування і кристали приваблюють не лише новачків, а й досвідчених туристів. Звернули увагу на печери і власті. На плато планують створити заповідник, щоб зберегти цей безлюдний куточок кримської природи для нащадків.

Фото автора.

Продюковано в номер

Дипломати тлумачать кримську проблему

Як відомо, Міністерство закордонних справ України розповсюдило звернення міністра А.Зенка до керівників зовнішньополітичних відомств держав з приводу останньої події в Криму. Вже надходять відгуки на цей документ. Так, МЗС Німеччини розповсюдило згадану листа закордонних справ ФРН К.Кисель, де сказано, що федеральний уряд із занепокоєнням спостерігає за останніми подіями на Кримському півострові. Територіальна цілісність і незалежність України, потрібні для стабільності та безпеки, що федеральний уряд вважатиме під сумнівом. Федеральний уряд сподівається, говорити далі в зв'язі німецького МЗС, що всі зацікавлені політичні сили усвідомлюють значення примирливих зобов'язань у рамках НСРС і безумовної потреби діяти за ними.

Голова зовнішньополітичного відомства Фінляндії Х.Хаавісто заявив, що він сподівається на якнайшвидше розв'язання шкоченого переговорів, щоб, як він вважає, було прийнято рішення Верховної Ради Криму, і запевнив, що позиція із занепокоєння України будуть доведені до найвищого керівництва держави.

Під час зустрічі посла України в Республіці Молдова В.Бойка з міністром закордонних справ країни Н.Осмокуч молдовська сторона запевнила, що зміст листа буде доведено до відома Президента М. Снугара та керівництва парламенту РМ. Молдова, яка постраждала від політики сепаратизму, зазначає, голова молдовського зовнішньополітичного відомства, цілком усвідомлює «набезлюді», що криють у собі дії влади Молдови, і повністю підтримує керівництво України, засуджує сепаратизм.

Приклад для східних колег

Палата представників конгресу США схвалила заборону на скидання будь-яких радіоактивних відходів у води Світтового океану. Законопроект, який ще розглядається в сенаті, має замінити закон 1972 року, яким було заборонено скидати лише високорадіоактивні відходи в океани та моря.

За новоприйнятими внаслідок власних зусиль політиків та зарубіжних інформаційних.

Вже вкотре проблема санкцій

З триденним робочим візитом в Україну перебував заступник міністра закордонних справ Союзу Республіки Югославії Радимир Багданович. Під час візиту він мав розмову із заступником міністра закордонних справ України В.Платоновим. Сторони обмінялися думками з питань внутрішньої і зовнішньої політики обох країн та перспектив двостороннього співробітництва.

Питання, що саме перешкодило припиненню війни у Югославії, стало головним на зустрічі заступника міністра закордонних справ Союзу Республіки Югославії Радимир Багданович. Під час розмови в Р. Багданович висловив думку, що найбільш часом ООН змінило своє рішення щодо санкцій проти Югославії, бо, на його думку, жодних підстав для їх введення не було. Він розвинув чинні західні негуманітарні санкції проти Югославії, бо Сербська сторона усвідомлює, що єдиний виходом для народу колишньої Югославії — хорватів, сербів та мусульман — у май, і якщо їх не втручати, то в результаті виникне більше бстрагійних інтересів інших країн, конфлікт «серед своїх» давно було б вирішено.

А процес мирного врегулювання має йти паралельно до процесу полегшення або повного скасування накладених ООН санкцій проти Югославії. — Ми очікуємо на підтримку друзів і сусідів прирідняючих країн, у тому числі України, у скасуванні невідправданих санкцій, що заважають економічному співробітництву і заважають усім чинникам збитка, завершив заступник міністра закордонних справ СРЮ.

Людмила ГРАЧ.

БІЛЬШЕ ТОРГІВЛІ, МЕНШЕ ДОПОМОГИ

Актуальні інтереси

Нещодавно міністри економіки, промисловості і торгівлі, представники діючих країн «вільної світової торгівлі», Центральної, Східної Європи та СНД, а також «великої вісьмки» організації «Вільної торгівлі» в Барселоні на чергову, третю щорічну конференцію «Схід-Захід», обговорювали взаємоприйнятні рішення, що стосуються взаємоблажної міжнародного торгового-економічного співробітництва, створення сприятливих умов складання капіталу в економічний розвиток держав, які реформуються. Про це — розмова з головою офіційної делегації України на третій конференції, міністром зовнішніх економічних зв'язків О. СЛІЩЕНКОМ.

— Олесь Іванович, варшавській зустрічі міністрів передавали міністерства (ФРН) і томіасів. З яких благамі прийняв депутатів цієї зустрічі?

— Ця робота обох попередніх конференцій було розглянуто, зокрема, питанням визначення форм міжнародної допомоги з боку «вільної світової торгівлі», котра працює в процесі переходу країн Центральної, Східної Європи і колишнього СРСР від планової до ринкової економіки, приватизації державних підприємств, конверсії. Достатньо розвинуто інженерно-інформаційну, збройову та технологічну, розвинуто ринкову інфраструктуру. Це — якість коротко, у загальних рисах.

— Що ж у вас-таки означає «Схід-Захід»?

— Я маю на увазі «Схід-Захід» — це географічна лінійна розбіжність, робота в цьому напрямку складає основу міжнародного політичного та економічного відносин; лінійна економічної дипломатії, кожну частину кожної нашої держави професійно, досвідчено, компетентно, схилившись і тактовно.

— Що ж було головною метою на варшавських переговорах?

— Поряд із продовженням традиційного діалогу між міністрами країн, що реформуються (Е-10), і країн «вільної світової торгівлі» (Е-10), і країн «вільної світової торгівлі», наприклад, конкретні програмні проблеми торгівлі, інвестицій, а також приватизації в країнах «вільної світової торгівлі».

Було розглянуто також питання, які стосуються процесу реструктуризації процесу економіки країн «вільної світової торгівлі» між Сходом та Заходом.

— Якої польові котримувалися у переговорах? Чи досягнуто чогось щодо економічної допомоги нашої країні?

— У польові «вільної світової торгівлі» передавали менше «вільної торгівлі» — менше допомоги. Схоже, що він віднаве реалізації настрої українців.

домів їх. Цей же підхід частково подолати сьогоднішні країн, що динамічно реформуються, наприклад, Чехія, яка успішно долає внутрішній проблем реформування.

Українська делегація відзначила, що цей мотив має підтримувати приватизаційні бар'єри країні усунути дискримінаційні бар'єри в торгівлі. Тож ми знову відзначили, наскільки важливо підтримати процес приватизації України до Генеральної угоди з тарифів і торгівлі.

У сесії зустрічі на варшавській зустрічі підкреслили, що Україна зацікавлена в міжнародному торговельно-економічному обміні на основі вільної торгівлі та приватної власності. Що ми потребуємо примусити іноземного капіталу. Але таким шляхом, котрий стимулює на реалізацію високого експортного потенціалу й забезпечує ефективність взаєморозуміння з іноземним інвестором.

— На які кроки хотіла українська сторона заради зміцнення партнерства?

— Перш за все, оскільки міністр з програмним напрямком, визначеною основним засадою законодавства та законодавчим підходом. Це — державна програма економічної реформи, і розвитку конкуренції, державна програма приватизації на внутрішній ринку. Я інформую, що українська делегація України відноситься до участі програми міжнародних інвестиційних фондів. Український Закон про державну програму залучення іноземних інвестицій до пріоритетних секторів економіки. Підприємства в жодній програмі державної програми гарантії гарантії України на участь у приватизації. Реалізується національна програма антиінфляційних заходів, що перешкоджає оптимізації обсягів валютного курсу і впровадженню політики цін. Я також інформую, що Президент і уряд України зобов'язали свою приватність до лібералізації зовнішньоекономічної діяльності.

Фотофакт

Як свідчать соціологічні опитування, туристичною європейською Меккою нині є Прага. Тут мріє побувати кожен третій житель європейської «дванадцятки». Представники провідних туристичних фірм нашого континенту вважають, що чеська столиця може ідентично конкурувати з Амстердамом за право називатися «модельною столицею континенту». Та й ні дивно, бо тільки кав'ярень тут в 1000 раз більше, ніж у Києві...

Фото з журналу «Illustra»

Справи бізнесові

тумо до Македонії, Албанії, Ангії, Саудівської Аравії, Ірландії, Ізраїлю, Франції.

Те, що зазначається у Болгарії, провідне? А саме купівельна спроможність населення різно зникає.

— Ми відзначимо спадливі меблі тв. зовнішнього народного тв. або, як кажуть у нас, «популярно». На відміну від інших підприємств, у вартість закріплено, якийсь мінімальний прибуток. І виграмо за рахунок обороту. На складі продукція не залежується. Люди її купують.

— Ви сказали, що котилі б налагодили прями зв'язки з українськими підприємствами.

— І не лише тому, що самі цікавлять українська сировина, внаслідок величезний ринок. На мій погляд, ембарго щодо колишньої Югославії довго не протримається, тоді вона перетвориться в ринок, який розумно буде використати в себе буквально все. Ми могли б допомогти українцям потрапити на нього, бо добре з ним знайомі. Звичайно, на умовах взаємного зусиль.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Софія.

— Однак аман бізнесу все це бовзко ладно, як інвестування — не протигоріт б. А час минає...

— На конференції ми відзначили, що наше міністерство має намір привертати у практику моральне проведення міжнародної конференції із запрошенням, з одного боку, керівників українських, з другого — тих вітчизняних та іноземних інвесторів, котрі мають серйозні наміри вкладати гроші. Результатом цього постійного відкритого діалогу має стати досягнення взаєморозуміння компромісів і відновлення економічного співробітництва.

Ми наголошуємо на доцільності проводити по роботі в тісному контакті з Організацією економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) та Організацією ООН з питань промислового розвитку (ЮНІДО), надаючи при цьому особливого значення питанням навчання кадрів з управління інвестиціями.

А щодо швидкого вирішення інвестиційних процесів, то в нашій такій прикладі. У контексті реалізації угоди між Україною і США про взаємний захист і високоякісних інвестицій, відкритої в березні цього року, передбачається створення в кожній з країн спеціальних комісій з надання допомоги громадянам і компаніям у питаннях інвестицій. З цього приводу також дуже важливо активізувати роботу з надання інформаційних матеріалів про інвестиційні шляхи.

Має також привертати увагу українська зустріч до підприємств цієї секторів економіки України, що завжди вважалися за свої старі сторони нашої індустрії: машино- і машинобудівної, електроніки, сім-поліграфічного виробництва, металургії, хімічної, важкої промисловості. Частину таких підприємств ми за запропонованої їм моделі об'єктів для реструктуризації. Інтерес до держави з боку країн «вільної світової торгівлі» було виявлено вже під час конференції.

Коли жадати коротко, наша делегація у Варшаві дає розуміння, що ми з розумінням ставимося до політики країн «вільної світової торгівлі» — менше допомоги. Україна спроможна здійснювати глибокі економічні реформи, у тому числі в галузі зовнішньоекономічної діяльності. Було б тільки знаменне зустріч розуміння проблем інтеграції України в світову економічну систему, готовність дати нам можливість доступу на ринки інших країн України за партнерство загально-міжнародного розвитку.

Інтерв'ю провів Кім ЖУРАВЕЛЬ.

Західні сусіди зацікавлені у прямих контактах

«Борхана», «Нор», «Венета» — це назви сальних галітарій, котрі бовіає фірма «Орион-Лукс» аж до 1989 року експортувала до СРСР. Коштовні матеріали, котрі бовіає 70 процентів продукції цього підприємства з майже 50-літніми традиціями. «Особливо великим попитом користувалися «Венети», — каже його керівник Тимотій ГАНІС.

А тепер як справляється з новими незалежними державами?

— Налагодили зв'язки. Нещодавно відправили першу партію до Росії, будемо брати участь у виставці в Каази. Через посередників прагнемо також з Україною, але поки не маємо контактів прямих контактів з вашими фірмами.

— Нині болгарські підприємства переживають тяжкі часи, відбувається скорочення робочих місць. Як мені відомо, ваша фірма не лише не злиняла до жодної людини, а й зберегла обсяг виробництва.

— Просто за нових умов ми змогли швидко перерієнтуватися, розробили нові моделі і вийшли на нові ринки. Тільки 60 процентів нашої продукції залишається у Болгарії, решту експор-

Фірма «ОРИОН-ЛУКС ЛТД» Болгарія

Пропонує:

- матраси;
- швиць 2, 3- та 4-ступковий з набудовою;
- столи для вітальні;
- кутові ліжка
- спальні гвинтірні.

Закуплять:

- хвойну деревину;
- деревностругані плити;
- дзеркала мебелів;
- сталевий дріт для виготовлення пружин.

Можливі борги на меблі.
Ділянка: м.Софія, вул. 3019, № 1, код (+3592), тел. 27-82-42, 27-80-83, факс 27-45-98, телекс 2-27-99.

Мерія ХРАПАЧОВА.

Вінницьке регіональне відділення фонду державного майна України повідомляє:

24 червня 1994 р.

відбудеться аукціон з продажу майна підприємства державної власності.

На аукціон виставляють такі об'єкти приватизації:

1. Незавершене будівництво Крижопільського м'ясокомбінату (Вінницька обл., смт Крижопіль), до складу якого входять: адміністративно побутовий корпус, блок підсобних цехів, м'ясо-жировий корпус, холодильник, шідтана автодорога промйайданчика, водопровідні споруди, внутрішньоданчикова теплова мережа.

Ступінь будівельної готовності — 38%.

Площа території — 21,09 га, а тому числі АЗС — 0,77 га, об'єкти водозабору — 0,29 га; промйайданчик — 13,52 га; очисні споруди — 5,92 га, під'їзд до очисних споруд — 0,53 га, під опорами — 0,06 га.

Поблизу об'єкта проходить районна автомобільна дорога та залізниця. Об'єкт продається з землею.

Початкова ціна — 130 млрд. 516 млн. 430 тис. крб.

Сума застави 13 млрд. 051 млн. 643 тис. крб.

Допускається зміна профілю підприємства за умови неспрощення виробництва, які б погіршували екологічний стан поблизу об'єкта.

Покупцю повинні закінчити будівництво інженерних споруд загального призначення (водогін, каналізаційний колектор, очисні споруди) і ввести їх в експлуатацію.

2. Ідальня ВО «Жовтень» (незавершене будівництво). Вінниця, вул. Ватутіна.

Призначення об'єкта (згідно з проектом) — обслуговування населення. Основні об'єкти, а тому числі побудовані:

будівля ідальні, цегляна, на три поверхи, доведена до оздоблювальних робіт, підведені мережі водопостачання, теплопостачання, каналізації енергопостачання виконано повністю.

Ступінь будівельної готовності — 82%.

Площа території — 0,43 га, а тому числі під дворами — 0,24 га, під будівлями — 0,19 га. Об'єкт продається з землею.

Будівельний майндик розташований на відстані 25 м від проїжджої частини вулиці Ватутіна.

Початкова ціна — 27 млрд. крб.

Сума застави — 2 млрд. 700 млн. крб.

Допускається зміна профілю.

Заявки на участь в аукціоні приймаються за адресою:

м. Вінниця, вул. Леніна, 67.

Телефон: (0432) 32-55-23, 32-50-96, 32-56-98.

Час роботи: щоденно з 9.00 до 17.00, крім вихідних днів.

Кінцевий термін подання заяв на участь в аукціоні 21.06.1994 р.

Час ознайомлення з об'єктами — п'ятниця щотижня.

Початок аукціону о 10 годні.

Посадавши
стріх
Вашего престижа —
реклама
в «Коммерсанте Украины».
Телефон 267-34-41.

Реализуем по низким ценам:
М-412, ИЖ-2715,

ЗАПАСНЫЕ ЧАСТИ

к тракторам и автомобильным двигателям ЯМЗ, КамАЗ, МАЗ, КрАЗ, Икарус.

Возможен бартер, оптовые скидки

Звоните в г.Конотоп: (05447) 4-31-06

Организация предлагает со склада в Одесской области водку «Воронцов» производства Словакии, емкостью 1 литр по цене 1.35 доллара. Форма оплаты — любая, в том числе в карбованцах. Возможна продажа в страны СНГ.

Тел: (04862) 2-55-51, 2-45-77, 2-68-87.

Факс 2-39-20.

МЕТАЛІВІ ЗАВ'ЯЗКИ З ВУД-ЛЮДИМ МІСЦЕМ СЕПУ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ТЕЛЕСКОП

ЕЛЕКТРОННИЙ ТЕЛЕТАЙП

— оперативний-програмичний комплекс ТЕЛЕКОМТУРЕ на базі комп'ютера IBM-PC/XT/AT; надасть сервіс на суцільному рівні при використанні унікальних можливостей своєї розвинутої глобальної мережі парових даних.

ТЕЛЕКОМТУРЕ

наш значно більше можливостей і коштує набагато дешевше, ніж останні моделі телеграфічних апаратів. ТЕЛЕКОМТУРЕ дозволяє передавати і приймати інформацію по телеграфічних каналах під час виконання комп'ютерних інших завдань.

ТЕЛЕКОМТУРЕ — ЦЕ МАЙКРАШ

ХАРАКТЕРИСТИКИ ПО САМИМ НИЗЬКИМ ЦІНАМ!

Нова адреса: 270005, м. Одеса, вул.Кієвська, 26. Українсько-американське СП "ВЕРС-сервіс", Факс: (0462) 23-40-73, телефон: (0462) 23-40-78, факс: (0462) 23-43-73, телетайп: 2336610МКОМР ЗАПРОСИЛИ ДІЛЧКИ

Техника для хозяина от ЧП «Трополье» Уважаемые господа!

Предлагаем вам стать владельцем экономичного и надежного дизельного ГАЗ-3307Д, оснащенного двигателем ДМЗ, сборки ЧП «Трополье».

Для справки приводим некоторые сравнительные характеристики автомобилей ГАЗ-3307 (карбюраторный) и ГАЗ-3307Д (дизельный).

Грузоподъемность, тН	ГАЗ-3307	ГАЗ-3307Д
Скорость, км/ч	4,5	4,5
Высота, мм	80	80
Расход топлива, л/100 км	28	28
Эксплуатационные расходы, %	100	60
Земля, лопы с полностью заправленным баком, км	200	400
Коробка передач	4-х	5-ти ступенчатая

Гарантия на автомобиль 150 тыс. пробег или 2 года. Мы всегда имеем в наличии ГАЗ-3307Д с полным заводским оборудованием.

Выдаем все необходимые документы для регистрации автомобилей в ГАИ.

Реализуем сильные стороны (дизельный в КП) на автомобили ГАЗ-33, а также привозим ПОС-40.

Телефоны для справок в г. Днепродзержинск: 8-(0612) 42-52-45, 65-35-11.

ЮРВНЕШ СЕРВИС

юридическая фирма

☎ (044) 227-2370
(044) 227-2054

Мы работаем на рынке
юридических услуг 5 лет

✓ ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ ИНФОРМАЦИИ О
ПЛАТЕЖЕМОСВОЯНОСТИ, ПЛАГО-
ДЕЖНОСТИ, ФИНАНСОВОМ Н
ИМУЩЕСТВЕННОМ ВОЛОЖЕНИИ ВАШИХ
ИНОСТРАННЫХ ПАРТНЕРОВ

✓ КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ ВО ВСЕМ
ВОПРОСАМ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

✓ ПОДГОТОВКА ВНЕШНЕТОРГОВЫХ
КОНТРАКТОВ, УЧАСТИЕ В ВЕРГОВОРХ
С ВАШИМИ ИНОСТРАННЫМИ ПАРТ-
НАМИ

✓ ЮРИДИЧЕСКОЕ ОБСЛУЖИВАНИЕ
ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА
ТЕРРИТОРИИ УКРАИНЫ И ЗА РУБЕЖОМ

☎ 252005, г. Киев,
ул. Красноармейская, 57/3
к. 224, 225

РЕКЛАМА
в газеті «Голос України»

Факс 449-85-62
Телефон 441-89-34

Государственное производственное объединение «ПРОЭКС» изготавливает и реализует изделия из древесины хвойных пород со склада в г. Днепродзержинске:

- пиломатериалы (доски, брус, шпалы);
- доски обрезные толщиной 40 мм;
- доски необрезные толщиной 25, 40, 50 мм;
- деревянные бляхи ДП—21—10, ДП—21—9;
- вагонку, обшивочные, вагонки;
- пиломатериалы на изготовление стелажных изделий для хранения объектов.

Формы оплаты — любая.

Наш адрес: 326070, г. Днепродзержинск, пр. К. Маркса, 60 кв. 529, 532;

телефоны: (05462) 45-11-32, 44-06-23; 44-16-37

телефакс: (05462) 44-06-23.

Підприємство реалізує

— газель установки
для роботи вантажних автомобілів на
стационарному ел.з.

В комплекті 8 поліефістичних балонів (до-
можливості перекладати на пасажирські
автомобілі).

— Дизельний двигун Д-243
з трактора МТЗ-80 експортного типу
для переміщення на дизельні паливо
автомобілі ЗІЛ, ГАЗ.

Наш телефон у Чернівці:
(04622) 3-45-53.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОДАЖ

автокран КС-3575А-1, нової;
будинки побутові (6 × 3 × 2,7);
пальноозарпаєнки МАЗ-5337 (9
куб.м.).

Приймаємо замовлення на
поставку тракторів ЮМЗ, ХТЗ
різних модифікацій.

Телефонуйте нам у
Дніпропетровську:
(0562) 42-84-49, 52-18-94.

ПРОСПЕКТ ТРЕТЬЕЙ ЭМИССИИ АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «БАРА»

1. Основные сведения об эмитенте

Полное наименование общества на русском языке: Акционерное общество открытого типа «Бара» (далее — корпорация «Бара»), на английском языке — «Baga Corporation».

Корпорация «Бара» имеет статус юридического лица.

Регистрирована исполнительным комитетом Симферопольского городского Совета народных депутатов (решение № 5217 8 апреля 1994 г.), в результате реорганизации акционерного общества закрытого типа «Бара».

Местонахождение Корпорации: 333000 Украина, Республика Крым, г. Симферополь, проспект Победы, 4, тел. 27-46-17.

На момент регистрации третий эмитент — корпорация «Бара», работники которой по основному месту работы, составляет 122 человека.

Органами управления Корпорации «Бара» являются: общее собрание акционеров; Совет Корпорации; правление Корпорации; ревизионная комиссия. Высшим органом управления Корпорации «Бара» является общее собрание акционеров. Общее собрание вправе решать все вопросы, связанные с деятельностью Корпорации. В составительской комиссии общего собрания акционеров относятся к компетенции Совета и ревизионной комиссии утверждения годовых результатов деятельности Корпорации.

В Корпорации «Бара» создан Совет, который осуществляет контроль за деятельностью его исполнительного органа.

Исполнительным органом Корпорации «Бара» является правление, осуществляющее руководство его текущей деятельностью. Правление решает все вопросы деятельности Корпорации, кроме тех, которые относятся к компетенции общего собрания и Совета Корпорации.

Председателем Совета Корпорации является Гончаров Андрей Михайлович.

Год рождения — 1960. Образование — высшее (Симферопольский государственный университет).

Специальность — физик, преподаватель.

Правление Корпорации возглавляет президент Подолья Александр Игоревич.

Год рождения — 1969.

Образование — высшее (Симферопольский государственный университет).

Специальность — физик, преподаватель.

В состав правления входят: Коваленко Владимир Михайлович — вице-президент.

Год рождения — 1955.

Образование — высшее (Севастопольский приборостроительный институт).

Специальность — радиоинженер.

Казаковская Эмма Петровна — финансовый директор.

Год рождения — 1959.

Образование — высшее (Крымский сельскохозяйственный институт).

Специальность — экономист.

Сокол Виктор Степанович — директор департамента ценных бумаг.

Год рождения — 1961.

Образование — высшее (Ташкентский государственный институт).

Специальность — право.

Тугенчик Николай Евгеньевич — директор предприятия «Сервис-Центр» «Бара».

Год рождения — 1960.

Образование — высшее (Симферопольский государственный университет).

Специальность — физик, преподаватель.

Тюкин Александр Федорович — директор предприятия «Крилат Исследовательские Технологии».

Год рождения — 1968.

Образование — высшее (Симферопольский технологический институт).

Специальность — микробиология.

Главным бухгалтером Корпорации «Бара» является Сухарева Лилия Васильевна. Стаж работы по специальности бухгалтера — 32 года.

2. Инвестиционная декларация

Акционерный капитал, привлеченный и результаты размещения ценных бумаг Корпорации «Бара», направляется на развитие рынка компьютеров и оргтехники, инвестируется в наиболее перспективные компьютерные технологии. Инвестиции используются в целях обеспечения экономического подъема Украины, получения стабильных дивидендов акционерами, защиты их от обесценивания.

Основными направлениями инвестиционной политики Корпорации «Бара» являются:

развитие на территории Украины материальной базы для производства компьютеров и оргтехники; организация пунктов сервисного обслуживания вычислительной техники; развитие научной базы для создания ноу-хау;

привлечение инвестиций на капитальные и переносные технологии;

проведение активной финансовой политики, созда-

ние условий и структур, способствующих стабилизации финансовой системы и снижению бюджетного дефицита посредством привлечения на Украину иностранных инвестиций;

создание структур, осуществляющих консультационную и исследовательскую деятельность, связанную с развитием акционерных форм собственности.

Инвестиции Корпорации «Бара» не являются кредитными и не осуществляются, как правило, путем приобретения ценных бумаг и участия в формировании уставного капитала акционерных обществ.

В целях снижения степени финансового риска Корпорация «Бара» диверсифицирует средства своих акционеров в несколько проектов одновременно.

Инвестиции Корпорации «Бара» осуществляются в проекты, по которым не прогнозируется существенного либо значительного снижения рентабельности.

3. Сведения о предыдущих и предстоящем выпуске ценных бумаг

Первый выпуск акций осуществлен в объеме уставного фонда закрытого акционерного общества в количестве 93000 (девяносто трех тысяч) штук номинальной стоимостью одна тысяча карбованцев каждая. Вид выпущенных ценных бумаг — акции простые именные.

Второй выпуск акций осуществлен в количестве 2 млн. 700 тысяч номинальной стоимостью 1000 карбованцев каждая. Вид ценных бумаг, выпущенных в обращение, простые именные акции.

Акции первого и второго выпуска в количестве 2 млн. 793 тысяч штук номинальной стоимостью 1000 карбованцев будут заменены на 27930 штук простых именных акций номинальной стоимостью 10000 карбованцев каждая.

Общий объем третьего выпуска ценных бумаг по номинальной стоимости составляет 4000000000 карбованцев.

Номинальная стоимость одной акции третьего выпуска — 100000 карбованцев.

Количество выпущенных акций — 400000 штук, из которых 387000 и 13000 именных привилегированных.

Начальная цена одной акции на начало проведения открытой подписки — 100000 карбованцев.

Дата окончания подписки на акции третьего выпуска — 1 декабря 1994 г.

Кодировка и нумерация простых именных акций:

1 — серия KB
2 — номер выпуска — 3
3 — вид акций — АИ
4 — нумерация акций третьего выпуска — с 000001 до 387000 включительно.

Кодировка и нумерация именных привилегированных акций:

1 — серия KB
2 — номер выпуска — 3
3 — вид акций — ИП
4 — нумерация акций третьего выпуска — с 387001 до 400000 включительно.

Ценные бумаги третьего выпуска распространяются путем открытой подписки среди неограниченного числа инвесторов. Форма распространения — наличная и безналичная. Акции по мере счета для приобретения ценных бумаг по безальтернативному расчету: 333000, Республика Крым, г. Симферополь, проспект Победы, 4, тел. 27-46-17, факс 06307, КФ ЗАКВ «Лесбанк» МФО 324560.

Кроме оплаты в карбованцах акции могут также оплачиваться в иностранной валюте, за счет переданных в залог акций корпорации «БАРА», материалов, оборудования, техники и прав пользования земель и другими природными ресурсами. Стоимостью вносимого имущества определяется по договорным ценам.

Акционером выдается сертификат, который является суммарным свидетельством владения акциями третьего выпуска.

Размещение акций третьего выпуска производится на территории Украины. Дополнительные информация об эмитенте может быть получена по адресу: 333000 Республика Крым, г. Симферополь, проспект Победы, 4, тел. 27-46-17, 24-58-28. Официальная информация о деятельности корпорации «БАРА» публикуется в центральных республиканских газетах.

4. Сведения о независимом аудиторской корпорации «БАРА»

Независимым аудитором корпорации «БАРА» является аудиторская фирма Независимое экспертное бюро «Де-Факто». Местонахождение аудитора: 333004, Республика Крым, г. Симферополь, ул. Парковая, 6/24, тел. 26-38-15.

5. Отчет о финансовых результатах корпорации «БАРА»

Баллис корпорации «БАРА» по состоянию на 1 марта 1994 г. (в тыс. грн.)

АКТИВ:
основные средства и вложения — 9037,
запасы и затраты — 102899,3
денежные средства, вложения и прочие активы — 1211183,6

Пассив:
— 13142187,1
устойчивый фонд и другие источники — 264109,
кредиты и другие заемные средства — 1049487,1

Баллис — 13142187,1

6. Сведения для акционеров

Физическое или юридическое лицо становится акционером корпорации с момента полной оплаты стоимости приобретенных акций.

Право на участие в управлении делами корпорации «БАРА» дает пакет акций в количестве 100 штук. Принцип голосования: одна акция — один голос. Акционер имеет право собирать и быть избранным в выборные органы корпорации, получать информацию о деятельности корпорации, в том числе знакомиться с данными бухгалтерского учета, отчетности и другой документации. Акционер имеет право получать часть чистой прибыли в виде дивидендов. Выплата дивидендов производится по результатам финансовой деятельности за год в размере, утвержденном общим собранием акционеров. Срок выплаты дивидендов — по истечении 4 месяцев по окончании календарного года. Дивиденды выплачиваются в любой удобной для акционера форме, в том числе средствами ПЭВМ, орточек, акциями либо услугами, оказываемыми корпорацией «БАРА».

Размеры дивидендов доводятся до сведения акционеров в индивидуальном порядке, так и через средства массовой информации. Дивиденды по акциям начисляются по истечении одного месяца с момента полной оплаты стоимости приобретенных акций.

Акционеры корпорации «БАРА» имеют право без согласования с остальными акционерами продать, подарить, передать по наследству свои акции, уведомив об этом правление.

Акционеры должны своевременно сообщать в правление об изменении своего адреса и банковских реквизитов.

Возможными факторами риска в деятельности корпорации «БАРА» являются неопределенность экономической обстановки, острота власти и управления, социально-политическая нестабильность.

Дивиденды по итогам 1994 г. составят до 500 процентов по привилегированным акциям и до 1000 процентов — по простым акциям.

Акции третьего выпуска корпорации «БАРА» можно приобрести по адресу:

Украина, г. Киев, ул. Маршала Рыкова, 23, тел. 517 — 55-90.

Украина, Республика Крым, г. Симферополь, пр. Победы 4.

Повернення Ольги

У Києві, на Михайлівській площі, виставлено макет пам'ятника
святій ріднопоштовинній княгині Ользі

Вона вже була тут. Але одної глави нині пам'ятник, як відомо, не вистачає, безсвідомі пішли під землю.

Відкрили пам'ятник 4 вересня 1911 року. Створив його знаменитий Іван Кавалеридзе. Комплексні захоронки українських своїх державств і шляхетство. Поруч із княгині Ольгою — асоном Андрій Перемонський, тут же — содружні брати Кирило та Мефодій. І променіла з усього того Провіста.

Передчасово, що для композиції автономної великої комплексу «Історичний шлях». Одина для одного мали піднятися скульптури відомого Опега, Свасотласа, Володимирів, а й Февречко, Ярослав Мудрого, Володимир Мономах. А потім — пам'ятники угодників Федосію, Миколі Святославу, Петру Моисею та іншим аристократам дітям України. Комплекс має прокласти інтелектуальний місток між славною минулистю та сучасністю. Інформаційного задуму належала Київському відділенню Імператорського військово-історичного товариства. Серед членів були асономістичні і протосервіє кастрові офіцери, асономі з савітним ім'ям, професори, викладачі кавальських асономів. Серед них: В.Іконіков, В.Возніченко, Ю.Кулаковський, М.Довнар-Запольський та інші. Діло підтримував Микола II і повернувся десять тисяч карбованців.

Що пришло наслідок найкращих стріляти до стелі? — запиту президента національної Федерації з його виду спорту, журналіста, члена технічного комітету міжнародної федерації Івана Савіна. Того ж року на міжнародній стартові. Узяв головний з них — чемпіон Європи, який відбувся з 16 по 23 вересня в Києві. А в Києві. А це мавши серйозні асономістичні. Гран-прі. Ті, які проходили на Кіпрі, ми пропустили. Не були кінці. І от тепер відбулися до Німеччини. Відважалося до Верліна побігти, а згодом ще майже три з половиною місяців до Гамбурга. Там відбулися «турніри північ». Оскільки на участь виступали з обох сторін, то часу й у Гамбурзі. Висувати тільки одну команду стріляти з лука — спортивна Республіка Корса. Ади не континентальні змагання з лука з буби бачилися майже чималим світу.

Але не мавши складів асономістичних.

— Ініціювати окреслили нас з Нойкі Кавалеридзе, під нас перешли прапором і змагання. А в Києві. А це мавши серйозні асономістичні. Узяв головний з них — чемпіон Європи, який відбувся з 16 по 23 вересня в Києві. А в Києві. А це мавши серйозні асономістичні. Гран-прі. Ті, які проходили на Кіпрі, ми пропустили. Не були кінці. І от тепер відбулися до Німеччини. Відважалося до Верліна побігти, а згодом ще майже три з половиною місяців до Гамбурга. Там відбулися «турніри північ». Оскільки на участь виступали з обох сторін, то часу й у Гамбурзі. Висувати тільки одну команду стріляти з лука — спортивна Республіка Корса. Ади не континентальні змагання з лука з буби бачилися майже чималим світу.

Але не мавши складів асономістичних.

— Ініціювати окреслили нас з Нойкі Кавалеридзе, під нас перешли прапором і змагання. А в Києві. А це мавши серйозні асономістичні. Узяв головний з них — чемпіон Європи, який відбувся з 16 по 23 вересня в Києві. А в Києві. А це мавши серйозні асономістичні. Гран-прі. Ті, які проходили на Кіпрі, ми пропустили. Не були кінці. І от тепер відбулися до Німеччини. Відважалося до Верліна побігти, а згодом ще майже три з половиною місяців до Гамбурга. Там відбулися «турніри північ». Оскільки на участь виступали з обох сторін, то часу й у Гамбурзі. Висувати тільки одну команду стріляти з лука — спортивна Республіка Корса. Ади не континентальні змагання з лука з буби бачилися майже чималим світу.

Засновник — Вергено Рада України.
Відвідує — Президент Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19.
ау. М. Грушевського, 5.
Газети виходять з 1 січня 1991 року.

На заборони й меншати, зокрама О.Терещенко, Рената, то, власне, так звали тодішню, несли гроші багаті й не дуже, складали копійку до копійки.

Загальну концепцію пам'ятника розробив Митрофан Довнар-Запольський. За наказання Ольги, розквітлової та високоосвітленої жінки, Київська Русь не воювала, хоча називалася державою війни. Вона прилучалася до європейської культури. Ользі ми зобов'язані вибором православ'я. Звідси вона родом, де й коли прийшла християнська віра — суперечки про це тривали й нині. Ользі стверджували, що вона з Новгороду, Олександр Володимирів дізнався жана інше: Ольга була болгарською князівною. Відомий свого часу літератор А.Савенко, член Товариства, писав: «...як у глаголюху Ісидору, відомий погордський колонії, серед чудом розвинутих, набути однієї жінки, виступила мудра, з таким державним розумом, що вона не тільки правила народом, коли її син (Свасотлас) був малолітнім, а й узяла підтримку бєдлу з Імператором і петрархом Володимиром».

Чимало суперечок було і щодо місця спорудження скульптури. Різні політики, мабуть, підтримали і теор. Центральна наукова бібліотека імені В.Вернадського входить з пропозицією збудувати пам'ятник на святій Ользі. Але поруч із Національним кинос-

бізнесом (як у Болгарії — монумент святому Кирилу та Мефодію біля Народної бібліотеки). Тоді столиця України мала б свою площу Провісти, священна і місце. Це «підштовхнуло» б і до розробки архітектурної проєкції — перемищення асономістичного. Сьогодні поза ЦНБ ідуть тисячі асономістичних, викопаних тисяч збудувати атмосферу — під того гукати неможливо і скрібро, які мають зберігати нас сотні і сотні років...

Траєдія пам'ятника Ользі — омонимізм історії. Комбіновано було виконано з нетривкого матеріалу (портландцементу, мармурової кришки та піску). Сподівалися, що часом його замінять. А в 1920 році стався пожежа... Можливо тільки шістьом собі, що то була справа рук не нападків савітної Ольги. Замість фігури поставили фігуру Тараса Шевченка. Було призначено і честь Ольги, і Кобзаря, і всього народу. Сподівалися, що пам'ятник простояв ще років зо три, і, мабуть, не витримавши пруту, пішов під землю...

Тоді завдані вірять у чудо. Тож нехай засяє нам, — того колись бачили напів землі асономі Андрія Перемонського, — ласка Божа, щоб ми, нападники Ольги, створили легендарний пам'ятник.

Наталія СОЛОНІСЬКА, відповідальний секретар журналу «Бібліотека історії».

Спорт

«Робінгуді» завойовують світ

Світлю ласкає соколом, ледь помітно хиталася ліній дерев у парку відомого Петрівського алеї в Києві, де розміщений стрільничий комплекс товариства «Динамо». Мов блискавки, летіли стріли, аристократи з асономішні. Нині чергове тренування національної збірної України зі стрільби з лука.

— То хто ж кидає до Німеччини?

— Почу з чоловічого колективу. Перший номер — харків'янин Станіслав Заборський. Той смей, який гість розпачує, а потім знову знову. А в Лозанні. На тому ж турнірі встановили рекорди своєї досягнення. Це дозволило йому потрапити до Києва на турнір Тініс. Діалог між князів Костянтин Школьников і Олег Сороча, Валерій Сеньків з Рубинського (Луганщина). Як бачите, представники нашої держави на великого зовнішнього до найбільш сідної області.

— Як іде розвиток стріляти? — Ольга Саломіна з Києва. В подорожі — Ірина Бабак (Суми), Валентина Колесникова (Севаст) та лавіанка Наталія Бєлуга.

— Як ви помітили, а збірний не так мовчав, як представляють. У Києві. А це мавши серйозні асономістичні. Узяв головний з них — чемпіон Європи, який відбувся з 16 по 23 вересня в Києві. А в Києві. А це мавши серйозні асономістичні. Гран-прі. Ті, які проходили на Кіпрі, ми пропустили. Не були кінці. І от тепер відбулися до Німеччини. Відважалося до Верліна побігти, а згодом ще майже три з половиною місяців до Гамбурга. Там відбулися «турніри північ». Оскільки на участь виступали з обох сторін, то часу й у Гамбурзі. Висувати тільки одну команду стріляти з лука — спортивна Республіка Корса. Ади не континентальні змагання з лука з буби бачилися майже чималим світу.

— Як іде розвиток стріляти? — Ольга Саломіна з Києва. В подорожі — Ірина Бабак (Суми), Валентина Колесникова (Севаст) та лавіанка Наталія Бєлуга.

Засновник — Вергено Рада України.
Відвідує — Президент Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19.
ау. М. Грушевського, 5.
Газети виходять з 1 січня 1991 року.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО

У фіналі — земляки

Баскетболісти київського клубу «Будівельник-Аліон» серією «ніс» національного чемпіонату перетрави в трьох матчах домашній «Шахтар-АСК».

А от другий фіналіст визначився, як казали, у мучки. Клуби «БНА-Мод» (Одеса) і «Кай-Баскет» довелися зіграти в чотирьох матчах. Стартував в Одесі витривали господарі. Потім кілька днів савітнішим виявилися київці. Все мало вирішитися в Одесі. Перша діва іривна на баскетбольному майдані завершилися 84:73 на користь підземців. Але наступного дня в найгострішій боротьбі столичні спортсмени виграли перемогу — 96:94. Чудово зіграв Київський головний тренер Андрій Підмогильний, який закінчив матч (1) асономі тривачою класу.

Не обійшлося й без дошки дотко. Ось де розпочали початковий матч «Кай-Баскет» Аркадій Шахматовський. Оскільки цього разу київці спорядили «гостинність». Ми просили їх розміститися нас у готелі «Фістеров». Але споминати нас в «Шахтар» не вийшло. От і довелося нашим трен-

На арені країни і світу

Баскетбол. Прямий змастий надійшли з румунського міста Арал. Там перемогу українці Укралі завершили вікторією турнірній чемпіонат Європи. Наші дітяти, яких очолював Володимир Рижков, лише в першому турнірі перемогли португальців — 56:59. А потім по черзі вказали гору над збірними: Росія — 80:74, Румунія — 59:55, Польща — 60:49 та Нідерланди — 59:42. Окрім українських спортсменів, путинка до фіналу змагали й росіяни та румуни.

Футбол. Перистіхаті. Друга ліга. 36 тур. ФК «Бориспіль» — «Росія» — 2:0. «Чорноморськ» — «Мелітополь» — 1:0. «Таврія» — «Титан» — 1:3. «Важконовець» — «Чайна» — 2:0. «Медіат» — «Войводин» — 4:1. «Динамо» — «Дружба» — 1:0. «Орловобудівник» — «Азовець» — 1:0. «Шахтар» — «Газовик» — 0:0. «Металург» — «Галичина» — 1:0. «Ріпр» — «Дніпро» — 2:0. «Інфрафізик» — «Зірка-Нібіс» — 0:1.

рам Андрієм Підмогильним та Борисом Володимирівим під композити кожного змагання, що завис біля їхнього асономі. До речі, в побуду у Вікторію. Поразки київців там виступали на три команди.

«Прокляти нас і з тремучими. Змагання його на 9:30. Нам відповіли, пробачте, але зал буде зайнятий. Починайте з 11:00. Оскільки у цей час почали змагання — місцеві глядацькі. Як стало відомо, що з 9:30 зал був повністю. Дивина, та й годі.

Неренті, під час турніру в першому номері залі ми побачили лише двох фанатів київців. Першого дня місцеві фанати порозумілися нашім грі підтримки, а наступного перекрили всі сідні до діла. Київські величезних київських подіятих в наш виграє, коли вирвали доволу...

Отже, фінальний серія, а нині починається володарі золотих і срібних медалей, проведе змагання — команди «Будівельник» і «Будівельник-Аліон». Перший матч відбувся 27 травня в спорткомплексі Українського академічного університету. Початок зустрічі — о 18:30.

ВІСТАР СТАНКІВІЧ.

Забудьте про достовірність інформації у рекламних повідомленнях відповідальність несе рекламодатель. Не надішлі на зміну подіяти повідомлення авторів публікацій. За фактом виконання в разі відповідальності не автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень. Ізміни редакції (в тому числі редакційного мовлення). Контактні дані: 319125. Тираж 312877.

Газету надруковано і зведено в комп'ютерному центрі «Голосу України».

Головний редактор С. ГРАБІВНИЙ.
Редактори: О. БУЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (і.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРИШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СМОЛЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНІСЬКА, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
Телефони: для дозвонів — 441-88-23; телефонів — 224-72-54; для підписок — 441-89-34, 441-89-44.
Розповсюдження по поштово.

Листувати з читачами — тільки на сторінках газети.
Свідчення про реєстрацію періодичного друкуваного видання — КМ № 1 від 18.09.1990 р.